

הם התחייבו, לפי דרישת הממונים על הפ"רס, להעלות את כל החומרים הללו על דפי סק, כדי לספק לשופטים גישה אלקטרונית

הכעס של המשוררים, שהודרו לפתע מות' חום היספרות: מקור, מוצדק לחלוטין ואולי מותר לקוות שיצליחו לכפות על הממונים על

שכמהיקר חסן יוענק גם פ"רס כחומר אקדמי לשפה העברית ולעולם המושגים הספרותיים שנבנה בה כבר נעשה

נגד "חוק חובת חיסון"

בועז סג"ר

רופ' ברק מדינה במאמרו "חוק חובת חי' סוף" (הארץ, 17.12) מציע חוק כזה. לשיתוף, המחלוקת הסבירה היחידה היא רך באשר לסנקציות שיש להטיל, אם בכלל, על סרבני החיסונים. הצעה זו מנוגדת לעקרונות היסוד של המשפט הפלילי.

ראשית, חבל שאדינה לא היה יכול לקרוא לפני הפרסום את המאמר המאלף האמין של ד"ר רעיה ליבוביץ, שפורסם בצמוד למאמרו והראה, שהגתת המוצא שלו אולי מטועת: "לחיסון אין יכולת משמעותית (קרי מהותית) למנוע הידבקות והדבקה בנגיף".

שנית, מדובר באיסור על מחולל – המטיל חובה כללית לפעול, שמצמצמת את החירות יותר מאשר איסור רגיל על מעשה. בנוסף, אם אלא רק ממתן את תסמיני המחלה, מדובר בפ' טרגיליום חסר הצדקה.

שלישית, מדינה כותב, ש"ציות לחוק הוא עניין ראוי ומועיל כשלעצמו, ולכן חקיקת חר' בת התנסות תטיל על המתנגדים חובה לה' צדיק לא רק את בחירתם שלא להתחסן, אלא גם את בחירתם שלא לציית לחוק. זוהי תפי' שה פוהיטיביסטית קיצונית, ולפייה, כביכול די בחקיקה כדי להצדיק כל איסור כל זאת בש' עה שעל פי התיאוריה של המשפט הפלילי, צריך להצדיק איסור לפני חקיקתו, הן מבחי' זה גמולית והן מבחינה תועלתית, בהיותו אמ' צעי קיצוני המונע בחירות; וההיסטוריה מלמ' דת, שניתן לחוקק חוקים אימים.

רביעית – לדעת מדינה, "לפתח במקרים שכחם האכיפה של החובה שנויה במחלוקת, עצם קביעת החובה כחוק היא אמצעי שראוי לנקוט". אך מקובל, שאם איסור מוצע שנוי במחלוקת רצינית, זוהי אינדיקציה חזקה לכך שאין לחוקקו. בנוסף, הוא צפוי לגרום לניכור בקרב חלק ניכר מהאזרחים.

חמישית – מדינה מקווה, שלאחר שה' ממשלה והכנסת יקבעו חובה להתחסן, "יתלווה לממד המוסרי והחברתי של החובה המסוימת הו גם הממד המוסרי והחברתי של החובה הכ' ללית לציית לחוק". זוהי בעצם אכיפת מוסר באמצעות המשפט הפלילי, הנחשבת בימינו לפסולה לחלוטין. ג'ן סטיוארט מיל ות.ל.א. הארט בוודאי מתהפכים בקברם.

היחס להצעה לחייב התחסנות הוא מבחן לליברליות, שאינה מסתפקת בהכרזה על זכויות האדם, אלא מגשימה אותן

שישית, משפריצה הקרונה טעו לחשוב, שההתמודדות מצדיקה כרסום בכויות. אור' חים נשלחו למעצר המכונה "מלונת קורונה", יציאתם מן הבית הוגבלה למאה מטר, מנעו מהם לעבוד והשתמשו במשפט הפלילי לכ' פיית גזירות. זהו אמצעי קיצוני ביחסים שבין המדינה לאזרחיה. גם כלא הענישה, המשפט הפלילי מטיל קלון, וההליך קשה ומשפיל. על פי עקרונת השוויון, המשפט הפלילי הוא

האמצעי האחרון, ויש למעט בשימוש בו. בה' תאם לאמנה החברתית, האזרחים הסכימו רק לקביעת איסורים המוצדקים גמולית ותועיל' תית, ולא להשגת ציות לכל דרישות השלטון. להמחשה עד כמה השימוש במשפט הפלילי מופרז, שיבו הקוראים: האם לא קרה, שהפ' רנו את האיסור להתרחק מהכית יותר ממאה מט'?

שביעית, גילוי נאות: התחסנות בשלוש המנות; ואלתם על זכות האזרחים שלא להתי' חסן. חלקם פוחדים מתופעות הלוואי, חלקם לא השתכנעו בנחיצות החיסון, ויש לכבדם. בספרות הפילוסופית ידוע מקרה מבחן של סרכן תרומת הדם: חולה באי ברוד וקוק למנת דם. רק לאדם אחד אותו סוג דם, והוא מסרב לתרום. המוצדק לקחת ממנו ככוח? התשובה המקובלת היא שלילית, בשל האוטונומיה של האדם על גופו.

לכאורה, הלא ממחוסן מסכן את המחוסן; אך כפי שהראתה ליבוביץ, החיסון אינו מונע הידבקות והדבקה. בנוסף, נראה שלא ממחוסן שנבדק באחרונה ותוצאת בדיקתו שלילית, מסוכן פחות ממחוסן שלא נבדק.

מדינה אמנם מציי' שאין זה מקובל לתת חיסון בכוח פיס', אך אינו שולל את כפייתו באמצעות ענישה. אני מציע לראות את העי' מדה כלפי ההצעה לחייב התחסנות כמבחן לליברליות, שאינה מסתפקת בהצהרות על זכויות האדם, אלא מגשימה אותן.

רופ' סג"ר מלמד במכללה האקדמית ספיר ובמכללה האקדמית גליל מערבי, והוא מייסד האתר "ביקורת מערכת המשפט הפלילי"

איפה הגברתי? אני ר' רת פישהל, יש לה למי להו פרלמנט' או יותר מפרלמנט אחד, אכל זה לא מספיק. לדב גברים מדברים בפרלמנט המטיילות מגילה משמי למישהי, יש לה למי להו לקפה. הן מכנות זאת' האחת את רעותה במש תלכש ולהתאפר, לשמ' פישל אומרת, שבמידו צה: "בדקנדימונים, ויו גם במשאל הקטן ש' הגברים כגורם שמקשו צאים, לפעמים זה לא ספר תחומים שבהם אנ' האם גברים, יותר מנשי ועל התחושה של עשיי רוז, מהנדס במקצוע מחלק מהיספורים שהו חש, שהיא היתה כפירי בוואקום", אמר השבוע הספיק, אמרתי לעצמי, חיפש לעצמו עיסוקים ו' לים, אפילו בבית כנסת עד לא היתה או מ' דור אחר, ולא היה לו יכול להתחבר לאנשים אלה שלא עובדים אתו לא לדכא אותם. כן, זה חש כאשר נעור בקשר חיל לארגן סירדים לג' נה. משם המשיך לחוג בה – עיסוק חדש ומל ציע לגברים זה את הדי' כשאנחנו צריכים לל'